UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

X. De Consecratione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62953

Visual Library

DE CONFIRMATIONE ELECTIONIS.
TITVLVS IX.

Electus debet intra menſem conſentire electioni, alioqui alius poterit eligi. hoc dicit.

NVnc videndum eſt de confirmatione. Sciendum eſt itaq; in primis, Gregoriana conſtitutione *a* in Lugdunenſi Concilio cautum fuiſſe, ut electores, quàm primùm commodè poſſint, operam dent, ut electi conſenſum habeant: quem ſi infra menſem, ſine cauſa legibus cognita, electus accommodare diſtulerit, jure, ſi quod ei fuerat ex tali electione quæſitum, ſtatim carere debere: Electoresque ad aliam electionem liberè poſſe convolare.

Electus poſt conſenſum electioni præſtitum, vel notitiam habitam, debet intra menſem ad ſedem Apoſtolicam iter arripere, & quantò citius poterit, confirmationem obtinere.

EAdem conſtitutione *b* cavetur, electum infra tres menſes poſt conſenſum electioni præſtitum, ſi nullum juſtum impedimentum obſiſtat, confirmationem à ſuperiore Prælato petere debere: alioqui trimeſtri ſpatio elapſo electionem eſſe penitus irritandã. Sed cùm interdum eveniat, ut aliquorum locorum vicinitas minus exigat, aliquorum diſtantia prolixius tempus expoſcat, conſultiſſimè Nicolaus *c* tertius ſanxit: Vt electi, quorum electionum confirmationes ad ſedis Apoſtolicæ examen deducit immediata ſubjectio, vel appellatio interjecta devolvit, infra menſem poſt conſenſum, vel habitã de ipſorum electione notitiam, ad ſedem ipſam Apoſtolicam iter arripiant, & quantò citius commodè poterunt, cum omnibus juribus coram ſede Apoſtolica perſonaliter comparere nitantur, ſuarum electionum confirmationes petituri: aliaq; inſuper adjecit, quibus Eccleſiarum periculoſis vacationibus ac malignantium ſubterfugiis, electorumq; incommodis facilè occurritur: quæ non ſolùm in electionibus, verùm etiam in poſtulationibus obtinere voluit.

Non confirmatus non poteſt res Eccleſia adminiſtrare. h.d.

QVamdiu *d* autem quis confirmatus non eſt, rerum Eccleſiaſticarum adminiſtrator eſſe non poteſt, ſi negotiis Eccleſiæ, ad quam vocatus eſt, ſeſe temerè ingeſſerit, omni jure, quod ei per electionem quæſitum fuerit, ſtatim privandus erit: nullo neque Oeconomatus, nec procurationis prætextu excuſandus.

Electo non eſt obediendum, niſi literis confirmationis oſtenſis. h.d.

PEtet igitur is qui confirmatus eſt, ab Apoſtolica ſede literas, confirmationis ſuæ tenorem continentes, illisq; oſtendet, ad quos ea res pertinet: alioqui nulli eum abſque dictarum literarum oſtenſione recipere tenebuntur. Quod & in promotione apud dictam ſedem facta, & in conſecrationis, vel benedictionis munere, locum ſibi vendicat.

Confirmatio non conceditur, niſi cum cauſa cognitione. h.d.

IS autem *e*, ad quem confirmatio pertinet, diligenter examinare debet, & electionis proceſſum, & perſonam electi: eſt enim hoc generale, ut ad eum pertineat examinatio, ad quem manus impoſitio ſpectat. Et cùm omnia ritè concurrunt, tunc munus ei confirmationis impendat. Quòd ſi ſecus factum fuerit, non ſolùm dejiciendus erit indignè promotus, verùm etiam indignè promovens puniendus. Nihil eſt enim quod Eccleſiæ Dei magis officiat, quàm ſi indigni ad regimen aſſumãtur animarum. Quòd cùm in cunctis ſacris ordinibus ſibi locum vendicet, in Epiſcopo tamen multò fortiùs: qui ad curam aliorum poſitus, in ſe ipſo debet oſtendere, quomodo cæteros in domo Dei oporteat converſari. Quòd ſi fortè eligentium vota in duas ſe diviſerint partes, is confirmatoris judicio alteri præferendus erit, qui majoribus juvatur ſtudiis & meritis.

Si unus ſit poſtulatus, alius electus, præponitur electus æquè idoneus, niſi poſtulantium ſit duplo major numerus. Qui tamen ſi ignoranter indignum poſtulaverint, nec electio valet: ſed ſi ſcienter, electio tenet. hoc dicit.

ET *a* ſi vacante Eccleſia, ſciſſo in duas partes capitulo, alius quidem electus fuerit, alius verò poſtulatus, quæri poteſt, electione confirmanda, an verò poſtulatio ſit admittenda? In qua ſpecie ſi tam poſtulatus, quàm electus ſint idonei, reſponſum eſt, Si poſtulantium numerus ſit eligentium duplo major, utiq; poſtulationem eſſe admittendam: ſin id minus, electionem confirmandam. Sed ſi poſtulantes indignum neſcii poſtulaverunt, nec poſtulatio, nec electio rata habenda erit: ſi ſcientes & prudentes, erit electio confirmanda.

In confirmatione facienda citandi ſunt, quorum intereſſe poteſt. Et calumnioſè opponentes, puniuntur. h.d.

ILlud *b* etiam confirmantem obſervare oportet, ne, dum nimia in confirmando celeritate utitur, contra doctrinam Apoſtoli proprium affectum juri & æquitati præponat. Itaque, ſi coëlectus aliquis, vel contradictor apparet, ante confirmationem nominatim vocandus eſt: alioqui ſi nemo apparet in foribus Eccleſiæ, in qua electio facta eſt, generaliter edicendum erit, ut ſi qui ſint, qui confirmationi futuræ velint opponere, ad contradicendum in aſſignato peremptorio termino præſentes eſſe debeant. Quæ omnia locum habent, ſive concorditer electio fuerit celebrata, ſive non. Sciant tamen ii, qui contra electionem opponendum duxerint, ſe, ſi probationibus deſtituti fuerint, ab omni pœnitentiæ præſidio excluſos, legitimis pœnis eſſe ſubjiciendos.

Poteſt diſpenſari cum electo ſchiſmatico, ſi nullum ordinem à ſchiſmaticis ſuſceperit. h.d.

DE *c* illo dubitari contingit, an ejus, qui abjurato ſchiſmate ad unitatem eccleſiæ rediit, confirmanda ſit electio? & reſponſum eſt, Si à ſchiſmaticis nullum ſuſceperit ordinem, & ejus electio canonicè celebrata deprehendatur, poſſe illam diſpenſativè confirmari.

Confirmatus & nondum conſecratus, exercet ſolùm quæ ſunt juriſdictionis, non quæ ſunt ordinis. Et nemo dat, quod non habet. h.d.

IGitur confirmatione ſecuta, inter electum & perſonas eligentium, hoc eſt, Eccleſiam, ſpirituale conjugium *d* contrahitur. Quapropter confirmatus liberam ſuper illis ſtatuendi nanciſcitur facultatem. Hoc autem ſic intelligi oportet *e*, eorum quidem quæ juriſdictionis ſunt, utputa, corrigendi, excommunicandi, jusjurandum exigendi, conferendi, confirmandi, & iis ſimilium, libera confirmato permiſſa ſit tractatio: Ea verò, quæ non juriſdictionis, ſed ordinis ſunt *f*, veluti Clericorum ordinationes, benedictiones virginum, depoſitiones, Eccleſiarum & altarium conſecrationes, ante propriam conſecrationem peragere prohibetur. Neque enim ratio ſuadere videtur, ut quis in alios id conferre poſſit, quo eundem indigere dignoſcitur. Quòd ſi conſecratus ſit, non ſolùm quæ juriſdictionis, verum etiam quæ ordinis ſunt, exequi poterit.

DE CONSECRATIONE.
TITVLVS X.

Conſecratio expediri debet intra tres menſes poſt confirmationem. hoc dicit.

DEbet igitur is qui canonicè electus, confirmatus & examinatus eſt, noviſſimè conſecrari. Quod *g* quidem ne Eccleſia Paſtoris quaſi deſtituta ſolatio, aliquod patiatur incommodum, intra tres menſes

a *C. quàm ſit. de elect. in 6.* b *d. c. quàm ſit. de elect. in 6.* c *C. cupientes, de elect. in 6.* d *Cap. avaritia. de elect. in 6.* e *C. nihil eſt in præ. cæterà, de elect.*

a *C. ſcriptum eſt, ext. de elect.* b *C. fin. de elect. in 6.* c *C. quia diligentia. ext. de elect.* d *C. 2. §. ſicut autem, ext. de translat. Epiſc.* e *Gl. ſi. ca. tranſmiſſa. extr. de elect.* f *C. quod ſicut. §. præterea. & d. gl. ſi. ext. de elect.* g *Can. 2. diſt. 75.*

poſt electionem, niſi legitimum ſubſit impedimentum, expediri debet: alioqui ſi Metropolitanus, aut ii ad quos ea res pertinet, negligentes fuerint, Eccleſiaſticis condemnationibus ſubjiciendi erunt.

Conſecrationi intereſſe debent ad minus tres Epiſcopi, alioqui non valet. hoc dicit.

ORdinationi autem intereſſe debent, non ſolùm Metropolitanus, verùm etiam comprovinciales Epiſcopi, qui numerum conficiant trium. Nam & beatus Iacobus, qui Iuſtus appellatus eſt, à Petro, Ioanne & altero Iacobo, Apoſtolis ordinatus eſt: ſucceſſoribus ſuis ſcilicet formam dantibus: ut non minùs quoq; tribus Epiſcopis, cæteris quoq; aſſenſum præbentibus, Epiſcopus ordinetur. Quòd ſi ab uno vel duobus Epiſcopis ordinatio expedita fuerit, taliter ordinatis, ut Epiſcopi nominentur, à ſanctis Patribus interdicitur: ergo ſi nomen non habent, officium qualiter habebunt? Evocandi ſunt igitur à Metropolitano *a* ſuffraganei: qui ſi omnes concurrunt, bene eſt: ſi aliqui convenire non poſſunt, ſui præſentiam per Epiſtolam facere debent.

Archiepiſcopus impeditus, conſecrationem ſui ſuffraganei alteri committere poteſt. h. d.

QVòd ſi Metropolitanus, vel infirmitate, vel alia juſta cauſa ita præpediatur, ut ſuorum ſuffraganeorum aliquem conſecrare non valeat, alicui Coëpiſcoporum vires ſuas demandare poterit, à quo conſecrandus munus conſecrationis recipere tenebitur.

Deficientibus Epiſcopis comprovincialibus, advocandi ſunt Epiſcopi vicinæ provinciæ.

ILlud quæſitum eſt, ſi in provincia in qua olim plures Epiſcopi fuerint, unum tantùm remanere contigerit, quid fieri debeat, cùm nec ſolus ordinare poſſit, & nullos quos convocet, habeat provinciales: De hoc in Sardicenſi Concilio *b* ſtatutum legitur, ut ſuperſtes Epiſcopus convocet Epiſcopos vicinæ provinciæ, & cum eis comprovinciales ſibimet Epiſcopos ordinet.

Quomodo ſit explicanda conſecratio. h. d.

COngregatis *c* igitur hora Dominicæ lucis tertia Epiſcopis, & ſcrutinio cum precibus celebrato, duo ſupra caput ordinandi, Evangelii codicem tenentes, manus imponant, & uno ſuper eodem benedictionem fundente, cæteri qui adſunt, manibus ſuis caput ejus tangant, atque illud unà cum manibus ſacro chriſmate deliniant: quo demum peracto, Eccleſiæ Romanæ, atque ejus Pontificibus fidelitas ſecundùm formam Gregoriani reſcripti juranda erit.

DE RECEPTIONE ET AVTHORITATE PALLII.

TITVLVS XI.

Pallii receptio non eſt differenda: & volens aliquid palliando objicere, debet jurare de calumnia, & intra duos menſes objecta probare: alioqui tenetur ad pœnam talionis.

HOc *d* amplius Metropolitanum proſpicere oportet, ut pallii petitionem & receptionem non differat: cùm ſibi ſine pallio Epiſcoporum conſecrationem minimè permiſſam ſcire debeat: Eſt autem pallium Metropolitanorum inſigne ornamentum, quòd de corpore beati Petri ſumitur, Paſtoralis officii plenitudinem deſignans: cujus receptio, ut citiùs explicetur, noviſſimè conſtitutum eſt, ne per cujuſvis criminis objectionem fortè palliando faciendam differri poſſit: niſi objicientes corporali juramento præſtito firment ſe nec agere quicquam callidè, ac de objectis promptam fidem, hoc eſt, intra bimeſtris temporis ſpatium afferant, ad talionis, vel extraordinariam pœnam ſe Præſidis obligantes arbitrio, ſi objecta minimè probaverint. Quòd ſi contradictores iſta facere renuerint, eorum objectionibus nequaquam obſtantibus, ad ipſius traditionem pallii procedendum erit.

Metropolitanus ſolùm in ſua provincia, & certis diebus pallio utitur, & pallium perſonam ſequitur, & ideò commodari non poteſt.

SEd eo nec ſemper, nec ubique Metropolitanus uti poterit (id enim ſoli Romano Pontifici *a*, dum Miſſarum celebrat ſolennia, permittitur) verum in ſua tantùm provincia, ac certis duntaxat diebus. Et cum perſonam pallium non tranſeat *b*, nec alteri commodari poterit: & cum eo quiſque ſepeliendus erit.

Pleraque dicta de creatione Epiſcoporum, habent locum etiam in aliis Prælatis.

HÆc de creandis Epiſcopis dixiſſe ſufficiat. Nunc de illorum vita, ac qualis eorum debeat eſſe converſatio, pleraque & de cæteris Sacerdotibus intellecturi, paucis expediamus.

DE VITA ET HONESTATE PRÆLATORUM.

TITVLVS XII.

Qui præcellit dignitate, debet & innocentia præcellere. h. d.

DEbet *c* igitur Epiſcopus eſſe ſine crimine. Nam ſanctum populum cui præeſt, converſatione & innocentia præcellere. Qualis enim erit ædificatio diſcipuli, ſi ſe magiſtro intelligat eſſe perfectiorem? Nam Epiſcopus inſtituere & admonere omnes debet: nemo autem rectè monitoris perſonam ſuſcipit, niſi qui moribus ſuis aliorum errata condemnat. Quod non ſolùm de Epiſcopo, ſed etiam de omnibus qui domui Dei deſerviunt, intelligi oportet: quia vehementer Eccleſiam Dei deſtruit, meliores laicos eſſe, quàm clericos: quæque in aliis membris Eccleſiæ vacant à culpa, hæc in ſacerdotibus habentur illicita.

Epiſcopus cavere debet ab improborum commerciis, & in corrigendo non minùs charitatem, quàm poteſtatem exercere debet. h. d.

AB improborum quoq; commerciis abſtinebit: Malorum enim conſortia bonos corrumpunt. Habebit igitur ſecum honeſti teſtimonii Clericos, qui poſſint irreprehenſibiles inveniri: & ſi quando illos, ſive etiam laicos inter ſe diffidere contigerit, ad pacem magis, quàm ad judicium compellat: inq; illis corrigendis plus agat benevolentia *d*, quàm ſeveritas: plus charitas, quàm poteſtas: neque dominari magis, quàm conſulere ſubditis cupiat, ne quod proviſum eſt ad concordiam, tendat ad diſſidium.

Prælatus in corrigendo debet miſcere ſeveritatem lenitati. h. d.

CVm lenitate tamen ſeveritas miſcenda eſt: Nam miſericordiæ multum demitur, ſi ſeveritate omnino ſit deſtituta: ideoque Rectoribus ineſſe debet juſte conſulens miſericordia, & piè ſæviens diſciplina: ut nec in diſciplinæ rigore benignitatem manſuetudinis, nec rurſus in manſuetudine diſtrictionem deſerant diſciplinæ; quodque ſeveriùs caſtigare neceſſe eſt, non ſævientis plectatur animo, ſed medentis.

Prælatus non debet tolerare perverſos. h. d.

PRæterea cavendum eſt, ne perversè agentes conniVendo toleret. Culpam enim facientis habet, qui, quod poteſt, negligit emendare: & error, cui non reſiſtitur, approbatur.

Epiſcopus orationi & prædicationi debet inſiſtere. h. d.

IN primis autem orationi & prædicationi inſiſtat: Nam præconis officiū ſuſcipit, quiſquis ad ſacerdotium accedit, hinc eſt, quòd ſuper Paſtores primos in linguarum ſpecie Spiritus Sanctus inſedit. Populum itaque prædicando doceat, ſed illa doceat, quæ à Deo ipſe didicerit,

a *Can. 1. & ſeq. diſt. 64. & can. 2. diſt. 65.* b *Can. ſi. diſt. 65.* c *Can. 1. diſt. 75.* d *Can. 1. diſt. 100.*

a *C. ad honorem. eo. tit. ex.* b *C. 2. eo. tit.* c *Can.* [illegible] *rum. verſ. oportet Epiſc. diſt. 25.* d *Can.* [illegible]